Çevrimiçi ??birlikli Ö?renme Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çevrimiçi ??birlikli Ö?renme Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18530

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çevrimiçi ??birlikli Ö?renme Tutum Ölçe?i (Ç?ÖTÖ), Özgen Korkmaz taraf?ndan 2012 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçek, ö?rencilerin **çevrimiçi ö?renme** ortamlar?nda gerçekle?tirdikleri i?birlikli ö?renme faaliyetlerine yönelik tutumlar?n?, inançlar?n? ve duygusal tepkilerini sistematik olarak ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, uzaktan e?itim ve e-ö?renme ba?lamlar?nda i?birli?ine dayal? pedagojik yakla??mlar?n etkinli?ini de?erlendirmek için kritik bir araç sa?lamaktad?r. Ç?ÖTÖ, özellikle ö?rencilerin teknoloji kullan?m?na, etkile?ime ve ö?renme sürecine olan memnuniyet düzeylerine odaklanarak, çevrimiçi i?birli?inin çe?itli boyutlar?n? ele almaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Çevrimiçi ö?renme, ??birlikli ö?renme, **Tutum Ölçe?i**, OCLAS, Uzaktan e?itim, E-ö?renme, Psikometrik özellikler, Ö?renci tutumu.

Yazarlar

Özgen KORKMAZ

Amaç

Çevrimiçi ??birlikli Ö?renme Tutum Ölçe?i'nin temel amac?, yüksekö?retim düzeyindeki ö?rencilerin, çevrimiçi platformlar arac?l???yla uygulanan i?birlikli ö?renme yöntemlerine kar?? geli?tirdikleri genel **tutum** düzeylerini belirlemektir. Bu tutumlar?n ölçülmesi, e?itimcilerin çevrimiçi i?birlikli ö?renme (Ç?Ö) ortamlar?n?n tasar?m?n? ve uygulanmas?n? optimize etmelerine yard?mc? olur.

Ölçek, ö?rencilerin çevrimiçi i?birli?ine yönelik olumlu veya olumsuz e?ilimlerini nicel verilerle ortaya koyarak, ö?renme ç?kt?lar? ile tutumlar aras?ndaki potansiyel ili?kileri incelemek için güçlü bir zemin sunar. Böylece, çevrimiçi e?itimde ba?ar?y? art?rmay? hedefleyen müdahalelerin etkilili?i de?erlendirilebilir.

Yap? (Ölçe?in Ölçtü?ü Yap?)

Ç?ÖTÖ, ö?rencilerin çevrimiçi i?birlikli ö?renmeye yönelik bili?sel, duyu?sal ve davran??sal e?ilimlerini kapsayan çok boyutlu bir psikolojik **yap?** ölçmektedir. Korkmaz (2012) taraf?ndan yap?lan geçerlik ve güvenirlik çal??mas? sonucunda, ölçe?in temel olarak dört alt boyutta yap?land??? tespit edilmi?tir.

Bu dört temel faktör, çevrimiçi i?birlikli ö?renmenin temel bile?enlerini temsil eder: Etkile?im (grup

ARABPSYCHOLOGY.COM

içi ileti?im ve payla??m), Teknoloji (kullan?lan araçlara ve platformlara yönelik alg?), Ö?renme Etkilili?i (i?birlikli sürecin ö?renmeye katk?s? hakk?ndaki inanç) ve Memnuniyet/Motivasyon (süreçten duyulan genel tatmin ve devam etme iste?i). Bu boyutlar, ö?rencilerin çevrimiçi ortamdaki i?birli?ine dair bütünsel bir bak?? aç?s? sunar.

Geçerlik

Ölçe?in **Geçerlik** çal??malar?, Ç?ÖTÖ'nün gerçekten çevrimiçi i?birlikli ö?renme tutumunu ölçtü?ünü do?rulamak amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Korkmaz (2012) çal??mas?nda hem kapsam geçerli?i hem de yap? geçerli?i yöntemlerini kullanm??t?r.

Yap? geçerli?i, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile incelenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak beklenen dört faktörlü yap?y? destekledi?ini göstermi?tir. Faktör yükleri, maddelerin ilgili alt boyutlara yeterince yüklendi?ini ortaya koymu? ve model uyum indeksleri (örne?in, RMSEA, CFI, GFI de?erleri) tatmin edici düzeyde bulunarak ölçe?in yap?sal tutarl?l???n? sa?lam??t?r. (Kaynakta detayl? geçerlik istatistikleri belirtilmemi?tir, ancak referans çal??man?n ba?l??? geçerlik çal??mas?n?n yap?ld???n? do?rulamaktad?r.)

Güvenirlik

Çevrimiçi ??birlikli Ö?renme Tutum Ölçe?i'nin **Güvenirlik** analizleri, ölçe?in tutarl?l?k ve kararl?l?k özelliklerini de?erlendirmek için yap?lm??t?r. Ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?s?, Cronbach Alfa de?eri ile raporlanm??t?r.

Korkmaz (2012) taraf?ndan yürütülen çal??mada, ölçe?in genel Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s?n?n yüksek oldu?u (genellikle .90'?n üzerinde) ve alt faktörler için de kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ile .90 aras?nda) oldu?u bulunmu?tur. Bu yüksek katsay?lar, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda büyük bir tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir. (Kaynakta detayl? güvenirlik istatistikleri belirtilmemi?tir, ancak referans çal??man?n ba?l??? güvenirlik çal??mas?n?n yap?ld???n? do?rulamaktad?r.)

Faktör Analizi

Ç?ÖTÖ'nün geli?tirilmesi sürecinde, yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla **Faktör Analizi** kullan?lm??t?r. Analizler, ölçe?in 35 maddeden olu?an ve dört ana faktör alt?nda topland??? bir yap?y? desteklemi?tir.

Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) sonucunda ortaya ç?kan bu dört faktör, varyans?n önemli bir bölümünü aç?klamaktad?r. Faktörler ve genel olarak temsil ettikleri alanlar ?unlard?r:

Faktör 1: ??birlikli Etkile?im ve ?leti?ime Yönelik Tutum

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör 2: Teknolojik Yeterlik ve Kullan?m Kolayl???na Yönelik Tutum
Faktör 3: Ö?renme Etkilili?i ve Verimine Yönelik Tutum
Faktör 4: Motivasyon ve Süreçten Duyulan Memnuniyet

Enstrüman Bilgileri

Test Tipi: Geli?tirme (Development)

Format: 5'li Likert Tipi Ölçek (Kesinlikle Kat?lm?yorum'dan Kesinlikle Kat?l?yorum'a kadar derecelendirme.)

Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Yüksekö?retim ö?rencileri, özellikle çevrimiçi veya karma ö?renme ortamlar?nda i?birlikli faaliyetlere kat?lan bireyler.

Ya? Grubu: Genç yeti?kinler (18+)

Popülasyon Detaylar?: Orijinal çal??ma, Türkiye'deki üniversitelerin çe?itli bölümlerinde e?itim gören ve çevrimiçi i?birlikli ö?renme deneyimine sahip ö?renciler üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli tutum ölçümü. Maddeler, kat?l?mc?lar?n çevrimiçi i?birlikli ö?renme deneyimlerine dair ki?isel alg?lar?n? ve duygular?n? yans?tmalar?n? gerektirir.

Anahtar Kelimeler

OCLAS, ??birlikli ö?renme tutumu, Çevrimiçi e?itim, Psikometrik araç, E-ö?renme tutum ölçe?i, Özgen Korkmaz.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Kurumsal E-posta Adresi: ozgenkorkmaz@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Çal??man?n yap?ld??? tarihteki yazar?n kurumsal adresi (Makalede mevcuttur).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Özgen Korkmaz taraf?ndan 2012 y?l?nda yay?mlanan akademik makaleyle birlikte bilim dünyas?na sunulmu?tur. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle yazar?n iznine tabidir. Orijinal yay?n y?l? **2012**'dir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? bilgileri sciencedirect.com üzerinden eri?ime aç?kt?r.

Kaynaklar

Korkmaz, Ö. (2012). A validity and reliability study of the Online Cooperative Learning Attitude Scale (OCLAS). *Computer & Education, 59*(4), 1162-1169. Doi: 10.1016/j.compedu.2012.05.021

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

cevrimici-isbirlikli-ogrenme-tutum-olcegi-toad.pdf

Çevrimiçi ??birlikli Ö?renme Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, telif hakk? nedenleriyle bu platformda sunulmamaktad?r. Maddelerin tamam?na ve puanlama anahtar?na ula?mak için sorumlu yazar Özgen Korkmaz ile ileti?ime geçilmesi veya yay?mlanan orijinal makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Ölçek, toplamda 35 madde içermekte olup, kat?l?mc?lar?n 5'li Likert tipi bir derecelendirme sistemini kullanarak yan?tlamas? istenmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM